

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2016. gada 21. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Direktīva 2003/87/EK — Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma — Pienākums nodot emisijas kvotas par lidojumiem starp Savienības dalībvalstīm un lielāko daļu trešo valstu — Lēmums Nr. 377/2013/ES — 1. pants — Pagaidu atkāpe — Lidojumu uz un no lidostām, kas atrodas Šveicē, izslēgšana — Atšķirīga attieksme attiecībā uz trešajām valstīm — Vispārējais vienlīdzīgas attieksmes princips — Nepiemērojamība

Lietā C-272/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)* (Apelācijas tiesa (Anglija un Velsa) (Civillietu palāta), Apvienotā Karaliste) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 6. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 8. jūnijā, tiesvedībā

Swiss International Air Lines AG

pret

The Secretary of State for Energy and Climate Change,

Environment Agency.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] (referents), tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*], K. Vajda [*C. Vajda*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] un K. Likurģs [*C. Lycourgos*],

ģenerāladvokāts H. Saugmandsgors Ēe [*H. Saugmandsgaard Øe*],

sekretārs I. Illēši [*I. Illéssy*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 4. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Swiss International Air Lines AG* vārdā – *J. Robinson* un *M. Croft*, solicitors, *D. Piccinin*, barrister, un *M. Chamberlain*, QC,
- *The Secretary of State for Energy and Climate Change* vārdā – *N. Cohen*, barrister,
- *Environment Agency* vārdā – *J. Welsh*, solicitor,

* * Tiesvedības valoda – angļu.

- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *M. Holt*, pārstāvis, kam palīdz *R. Palmer* un *J. Holmes*, *barristers*,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Grasso*, *avvocato dello Stato*,
- Eiropas Parlamenta vārdā – *J. Rodrigues*, *R. van de Westelaken* un *A. Tamás*, pārstāvji,
- Eiropas Savienības Padomes vārdā – *M. Simm* un *K. Michoel*, pārstāves,
- Eiropas Komisijas vārdā – *K. Mifsud-Bonnici* un *E. White*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2016. gada 19. jūlija tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 24. aprīļa Lēmuma Nr. 377/2013/ES par pagaidu atkāpi no Direktīvas 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā (OV 2013, L 113, 1. lpp.), spēkā esamību, ņemot vērā vispārējo vienlīdzīgas attieksmes principu un LESD 340. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Swiss International Air Lines AG* (turpmāk tekstā – “*Swiss International*”) un *Secretary of State for Energy and Climate Change* (enerģētikas un klimata pārmaiņu ministrs, Apvienotā Karaliste) un *Environment Agency* (Vides aģentūra, Apvienotā Karaliste) saistībā ar Lēmuma Nr. 377/2013 spēkā esamību un siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju, kuras *Swiss International* bija nodevusi par lidojumiem uz un no Šveices 2012. gadā, atgūšanu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2003/87/EK

- 3 Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīvas 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV 2003, L 275, 32. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīvu 2008/101/EK (OV 2009, L 8, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “Direktīva 2003/87”), 12. panta 2.a punktā ir noteikts:

“Administrējošās dalībvalstis nodrošina, ka līdz katra gada 30. aprīlim katrs gaisakuģa operators nodod tādu kvotu skaitu, kas ir līdzvērtīgs emisiju kopapjomam iepriekšējā kalendārajā gadā no tām I pielikumā uzskaitītajām aviācijas darbībām, kurās viņš ir gaisakuģa operators, to pārbaudot saskaņā ar 15. pantu. Dalībvalstis nodrošina, ka kvotas, ko nodod saskaņā ar šo punktu, pēc tam anulē.”

- 4 Šīs direktīvas 16. pants “Sankcijas” ir formulēts šādi:

“1. Dalībvalstis paredz normas par sankcijām, ko piemēro par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo normu izpildi. Paredzētajām sankcijām jābūt efektīvām, samērīgām un atturošām. Dalībvalstis par šiem noteikumiem paziņo Komisijai un tūlīt ziņo par jebkuriem vēlākiem to grozījumiem.

2. Dalībvalstis nodrošina to operatoru un gaisakuģu operatoru nosaukumu publicēšanu, kuri pārkāpj šīs direktīvas prasības par kvotu nodošanu pietiekamā daudzumā.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka visiem operatoriem [vai gaisakuģu operatoriem], kuri līdz katra gada 30. aprīlim nenodod kvotas, kas nosegtu emisiju iepriekšējā gada laikā, jāmaksā [naudas] sods par emisijas apjoma pārsniegšanu. [Naudas sods] par emisijas apjoma pārsniegšanu ir EUR 100 par katru emitēto tonnu oglekļa dioksīda ekvivalenta, par kuru operators nav nodevis kvotas. [Naudas soda] nomaksāšana par emisijas apjoma pārsniegšanu neatbrīvo operatoru vai gaisakuģa operatoru no pienākuma, nodot kvotas par nākamo kalendāro gadu, nodot tādu kvotu daudzumu, kas nosegtu pārsniegto emisijas apjomu.

[..]”

Lēmums Nr. 377/2013

5 Lēmuma Nr. 377/2013 preambulas 4.–6. un 9. apsvērums ir formulēti šādi:

“(4) Sarunās par visiem Savienības aviācijas nolīgumiem ar trešām valstīm būtu jāizvirza mērķis aizsargāt Savienības spēju rīkoties elastīgi attiecībā uz vides jautājumiem, tostarp attiecībā uz pasākumiem, ar kuriem mazina aviācijas ietekmi uz klimata pārmaiņām.

(5) Starptautiskajā Civilās aviācijas organizācijā (ICAO) ir panākts progress virzībā uz mērķi, lai ICAO Asamblejas 38.^e sesijā, kas notiks no 2013. gada 24. septembra līdz 4. oktobrim, pieņemtu emisiju mazināšanas politikas pasaules mēroga pamatnostādnes, kuras veicinātu tirgus pasākumu piemērošanu starptautiskās aviācijas radītām emisijām, un pasaules mēroga tirgus pasākuma (“TP”) izstrādi. Šādas pamatnostādnes varētu ievērojami veicināt CO₂ emisiju samazināšanu valsts, reģionu un pasaules mērogā.

(6) Lai sekmētu un rosinātu šo progresu, ir vēlams atlikt to prasību izpildi, kuras radušās pirms ICAO Asamblejas 38.^e sesijas un attiecas uz lidojumiem uz un no lidostām valstīs, kuras ir ārpus Savienības un nav Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) locekles, Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstu teritorijas un atkarīgās teritorijas vai valstis, kas parakstījušas Pievienošanās līgumu ar Savienību. Tāpēc pret gaisa kuģu operatoriem 2010., 2011. un 2012. kalendārajā gadā nebūtu jāvērs rīcība saistībā ar prasībām, kas izriet no [Direktīvas 2003/87], par verificētu emisiju ziņošanu par 2010., 2011. un 2012. kalendāro gadu un attiecīgu 2012. gada emisijas kvotu nodošanu attiecībā uz lidojumiem uz un no šādām lidostām. Gaisa kuģu operatoriem, kuri vēlas turpināt izpildīt minētās prasības, vajadzētu būt iespējai to darīt.

[..]

(9) Šajā lēmumā paredzētajai atkāpei nebūtu jāietekmē vides integritāte un klimata pārmaiņu jomā piemērojamo Savienības tiesību aktu vispārējie mērķi, un tai nebūtu jāizraisa konkurences kropļojumi. Tāpēc un lai saglabātu vispārējo mērķi, kurš noteikts Direktīvā 2003/87/EK, kas ir daļa no tiesiskā regulējuma, lai Savienība panāktu, ka tiek pildīta tās patstāvīgā apņemšanās līdz 2020. gadam samazināt emisijas par 20 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, minēto direktīvu būtu jāturpina piemērot lidojumiem no vai uz lidostām dalībvalsts teritorijā, kā arī no vai uz lidostām konkrētās ar Savienību cieši saistītās vai asociētās teritorijās vai valstīs ārpus Savienības.”

6 Šī lēmuma 1. pantā ir noteikts:

“Atkāpjoties no [Direktīvas 2003/87] 16. panta, dalībvalstis pret gaisa kuģu operatoriem nepiemēro nekādus pasākumus saistībā ar prasībām, kas noteiktas minētās direktīvas 12. panta 2.a punktā un 14. panta 3. punktā, attiecībā uz 2010., 2011. un 2012. kalendārajā gadā veiktajām darbībām uz un no lidostām valstīs, kas ir ārpus Savienības un nav EBTA locekles, EEZ valstu teritorijas vai atkarīgās teritorijas, vai valstis, kas parakstījušas Pievienošanās līgumu ar Savienību, ja šādiem gaisa kuģu operatoriem šādām darbībām 2012. gadā nav bijušas piešķirtas bezmaksas emisijas kvotas vai ja tiem šādas emisijas kvotas ir bijušas piešķirtas un tie līdz trīsdesmitajai dienai pēc šā lēmuma stāšanās spēkā anulēšanas nolūkā ir atdevuši dalībvalstīm tādu 2012. gada aviācijas emisijas kvotu skaitu, kas atbilst šādu darbību pārbaudītā tonnkilometru skaita daļai 2010. atsaucēs gadā.”

7 Saskaņā ar minētā lēmuma 6. pantu lēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, proti, 2013. gada 25. aprīlī, un tas ir piemērojams no 2013. gada 24. aprīļa.

Apvienotās Karalistes tiesības

8 Ar *Greenhouse Gas Emissions Trading Scheme (Amendment) Regulations 2013* (2013. gada Likums, ar kuru groza siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas piemērošanas noteikumus) enerģētikas un klimata pārmaiņu ministrs grozīja siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas valsts tiesisko regulējumu, lai īstenotu Lēmumu Nr. 377/2013.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

9 *Swiss International* ir Šveicē reģistrēta aviosabiedrība.

10 2012. gadā šī sabiedrība gan bez maksas, gan par maksu ieguva zināmu daudzumu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu. Tā nodeva kvotas, kas atbilda emisijām tās izpildītajos lidojumos starp EEZ dalībvalstīm un Šveici šī gada laikā.

11 *Swiss International* cēla prasību *High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)* (Augstā tiesa (Anglija un Velsa), *Queen's Bench* nodaļa (Administratīvo lietu palāta), Apvienotā Karaliste), lūdzot, pirmkārt, atcelt pamatlietā aplūkoto valsts tiesisko regulējumu, pamatojoties uz to, ka, izslēdzot lidojumus uz un no Šveices no šajā tiesiskajā regulējumā paredzētā izņēmuma no Direktīvas 2003/87 noteikumiem, īstenojot Lēmumu Nr. 377/2013, tiek pārkāpts vispārējais vienlīdzīgas attieksmes princips.

12 Otrkārt, *Swiss International* lūdza atcelt kvotu nodošanu, ko tā veica par lidojumiem 2012. gada laikā starp EEZ dalībvalstīm un Šveici. Pakārtoti tā pieprasīja finansiālu kompensāciju, kas atbilstu tās par maksu iegūto nodoto kvotu vērtībai, vai jebkādu citu atbilstoša veida atlīdzinājumu.

13 Tā kā šī prasība tika noraidīta, *Swiss International* cēla apelācijas sūdzību *Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)* (Apelācijas tiesa (Anglija un Velsa) (Civillietu palāta), Apvienotā Karaliste). Šajā lietā pamatlietas puses tostarp puda nostāju par prasību atcelt pamatlietā aplūkoto valsts tiesisko regulējumu. Šajā ziņā *Swiss International* norādīja, ka Lēmums Nr. 377/2013 ir pretrunā vienlīdzīgas attieksmes principam, ciktāl ar to lidojumi, kas veikti starp EEZ dalībvalstīm un Šveici, ir izslēgti no izņēmuma no Direktīvas 2003/87 noteikumiem, kas ieviests attiecībā uz lidojumiem uz vai no gandrīz visām trešajām valstīm.

14 Faktiski, lai gan Tiesa 1976. gada 22. janvāra spriedumā *Balkan-Import-Export* (55/75, EU:C:1976:8), 1982. gada 28. oktobra spriedumā *Faust/Komisija* (52/81, EU:C:1982:369) un 1998. gada 10. marta spriedumā *Vācija/Padome* (C-122/95, EU:C:1998:94) nosprieda, ka vienlīdzīgas attieksmes princips nav

piemērojams visos aspektos, kad Savienība savās ārējās attiecībās piemēro atšķirīgu attieksmi attiecībā uz trešajām valstīm, šī judikatūra esot uzskatāma par izņēmumu, kas attiecas uz vienlīdzīgas attieksmes principu tikai situācijās, kad Savienība ir īstenojusi savu ārējo attiecību kompetenci, proti, noslēdzot starptautisku nolīgumu, kas pamato atšķirīgu attieksmi attiecībā uz trešajām valstīm. Tomēr attiecībā uz pamatlietā aplūkoto atšķirīgo attieksmi attiecībā uz lidojumiem uz vai no Šveices neesot ne šāda starptautiskā nolīguma, nedz kāda cita Savienības tiesību akta ārējo attiecību jomā.

- 15 Šādu atšķirīgu attieksmi neattaisnojot arī citi iemesli. It īpaši to nevarot attaisnot Šveices ģeogrāfiskais tuvums Savienībai. Tā kā Lēmumā Nr. 377/2013 paredzētais izņēmums attiecas tikai uz lidojumiem, kas veikti 2012. gada laikā pirms šī lēmuma pieņemšanas, tas, ka tas tiek piemērots arī lidojumiem uz un no Šveices, nevarot kropļot konkurenci. Attiecībā uz šī lēmuma mērķi nevājināt Savienības vienpusējo apņemšanos samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas līdz 2020. gadam *Swiss International* uzsver, ka Šveices Konfederācija nav šīs vienpusējās apņemšanās puse.
- 16 Energētikas un klimata pārmaiņu ministrs, kā arī Vides aģentūra iebilst pret šo argumentāciju. Tie norāda, ka vienlīdzīgas attieksmes princips nav piemērojams atšķirīgai attieksmei, kāda Lēmumā Nr. 377/2013 ir paredzēta attiecībā uz trešajām valstīm, lai sekmētu starptautiskās sarunas ICAO. Turklāt, pat ja būtu piemērojams vienlīdzīgas attieksmes princips, Savienības likumdevējs neesot pārsniedzis savas rīcības brīvības robežas, atturoties paplašināt šajā lēmumā paredzēto pagaidu izņēmumu attiecībā uz trešajām valstīm, kas ir cieši saistītas ar Savienību, kā tas ir Šveices Konfederācijas gadījumā.
- 17 Šādos apstākļos *Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)* (Apelācijas tiesa (Anglija un Velsa) (Civillietu palāta)) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Lēmums Nr. 377/2013 ir pretrunā Savienības vispārējam vienlīdzīgas attieksmes principam, ciktāl ar to ir noteikts moratorijs prasībām nodot emisijas kvotas, kas noteiktas ar [Direktīvu 2003/87], attiecībā uz lidojumiem starp [EEZ] un gandrīz visām pārējām valstīm, kas nav EEZ dalībvalstis, bet šis moratorijs nav paplašināts attiecībā uz lidojumiem starp EEZ valstīm un Šveici?
- 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, kāds atlīdzinājums ir jāpiespriež prasītājam tādā situācijā kā *Swiss International*, kas ir nodevusi emisijas kvotas attiecībā uz lidojumiem, kuri 2012. gadā notikuši starp EEZ valstīm un Šveici, lai atjaunotu šai prasītājam situāciju, kādā tā būtu bijusi, ja lidojumi starp EEZ valstīm un Šveici nebūtu izslēgti no moratorija? It īpaši:
- a) Vai reģistrs ir jālabo, lai atspoguļotu mazāku kvotu skaitu, ko šai prasītājam būtu bijis jānodod, ja lidojumi uz vai no Šveices būtu iekļauti moratorijā?
- b) Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir apstiprinoša, kādas tiesiskas darbības (ja vispār) būtu jāveic valsts kompetentajai iestādei un/vai valsts tiesai, lai panāktu, ka papildu nodotās kvotas šādā gadījumā tiktu atdotas šādai prasītājam?
- c) Vai šāda prasītāja šajā gadījumā atbilstoši LESD 340. pantam var lūgt Eiropas Parlamentam un Padomei novērst kaitējumu, kas tai radies tādēļ, ka tā ir nodevusi papildu kvotas, kā paredzēts Lēmumā Nr. 377/2013?
- d) Vai prasītājam par labu ir jāpiešķir jebkāds cita veida atlīdzinājums, un, ja tā, kādam tam jābūt?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 18 Uzdodot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā lūdz Tiesu pārbaudīt Lēmuma Nr. 377/2013 spēkā esamību, ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes principu, ciktāl islaicīgais izņēmums, kas tā 1. pantā paredzēts prasībām, kuras izriet no Direktīvas 2003/87 12. panta 2.a punkta un 16. panta attiecībā uz siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu nodošanu par lidojumiem, kas veikti 2012. gadā starp Savienības dalībvalstīm un lielāko daļu trešo valstu, nav piemērojams lidojumiem uz un no lidostām, kas atrodas Šveicē.
- 19 Lēmuma Nr. 377/2013 1. pantā ir nodalīti dažādi lidojumi uz vai no trešajām valstīm, šī nodalījuma pamatā ir tikai valsts, uz kuru vai no kuras tiek veikti lidojumi ārpus Savienības. Kā ģenerālvokāts norādīja savu secinājumu 36. punktā, ar šādu nodalījumu ir paredzēta atšķirīga attieksme attiecībā uz trešajām valstīm.
- 20 Ciktāl Tiesai tiek uzdots jautājums par Lēmuma Nr. 377/2013 spēkā esamību, ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes principu, kas šobrīd ir ietverts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 20. un 21. pantā, rodas jautājums, vai šis princips ir attiecināms uz atšķirīgu attieksmi starp trešajām valstīm.
- 21 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Savienības iekšējā politika tās ārējos aspektos ietilpst tās starptautisko attiecību lietu kompetencē (skat. pēc analogijas attiecībā uz aktu, kas pieņemts iekšējā tirgus un kopējās lauksaimniecības politikas jomā, spriedumu, 1976. gada 22. janvāris, *Balkan-Import-Export*, 55/75, EU:C:1976:8, 14. punkts).
- 22 Lēmums Nr. 377/2013 ir pasākums, kas veikts, īstenojot Savienības kompetenci starptautisko attiecību jomā. Kā izriet no tā preambulas 5. un 6. apsvēruma, šī lēmuma mērķis ir veicināt starptautiska nolīguma pieņemšanu ICAO attiecībā uz pasākumu piemērošanu starptautiskās aviācijas radītām emisijām, un tas tika pieņemts, pamatojoties uz ārējo kompetenci vides jomā, kas izriet no LESD 192. panta 1. punkta, to lasot kopā ar šī līguma 191. panta 1. punkta ceturto ievilkumu.
- 23 Starptautiskās attiecības tiek virzītas, izmantojot plašu pasākumu virkni, kuru vidū nav tikai pasākumi, kas tiktu veikti attiecībā uz visām trešajām valstīm, un tie tādējādi var attiekties arī uz vienu vai vairākām trešajām valstīm.
- 24 Savienības iestādēm un struktūrvienībām, virzot starptautiskās attiecības, ir plaša politisko lēmumu pieņemšanas brīvība. Kā Apvienotā Karaliste, Parlaments un Padome uzsvēra tiesvedībā Tiesā, starptautisko attiecību virzība nenoliedzami ietver politiska rakstura izvēles veikšanu. Tādējādi Savienībai ir jāspēj veikt savu politisko izvēli un atbilstoši tās izvirzītajiem mērķiem nošķirt trešās valstis, nepastāvot pienākumam vienādi attiekties pret visām šīm valstīm. Sekas, Savienības iestādēm un struktūrvienībām īstenojot starptautiskās politikas prerogatīvas, tādējādi var būt tādas, ka attieksme pret kādu trešo valsti atšķiras no attieksmes pret pārējām trešajām valstīm.
- 25 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Savienības tiesībās Savienībai nav paredzēts nekāds tieši noteikts pienākums vienlīdzīgi attiekties pret visām trešajām valstīm. Kā ģenerālvokāts ir norādījis savu secinājumu 65. punktā, starptautiskajās publiskajās tiesībās nav vispārējā vienlīdzīgas attieksmes principa attiecībā uz trešajām valstīm. Tādējādi, tā kā vienlīdzīgas attieksmes principa attiecībā uz trešajām valstīm piemērošana vienpusēji ierobežotu Savienības rīcības iespējas starptautiskajā vidē, nevar uzskatīt, ka Savienība būtu varējusi atzīt šādu prasību, līgumos tieši neparedzot vienlīdzīgu attieksmi attiecībā uz trešajām valstīm.

- 26 Tādējādi saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru LESD nav vispārīga principa, kas Savienībai tās starptautiskajās attiecībās uzliktu par pienākumu visos aspektos piemērot vienlīdzīgu attieksmi attiecībā uz trešajām valstīm, un saimnieciskās darbības subjektiem katrā ziņā neesot pamata norādīt uz šāda principa esamību (it īpaši skat. spriedumus, 1976. gada 22. janvāris, *Balkan-Import-Export*, 55/75, EU:C:1976:8, 14. punkts; 1982. gada 28. oktobris, *Faust/Komisija*, 52/81, EU:C:1982:369, 25. punkts; 1998. gada 10. marts, Vācija/Padome, C-122/95, EU:C:1998:94, 56. punkts, kā arī 1998. gada 10. marts, *T. Port*, C-364/95 un C-365/95, EU:C:1998:95, 76. punkts).
- 27 *Swiss International* uzskata, ka šajā judikatūrā ir paredzēts tikai ierobežots izņēmums attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes principu. Šis izņēmums esot piemērojams tikai situācijās, kad Savienība ir īstenojusi savu kompetenci ārējās darbības jomā, it īpaši, noslēdzot starptautisku nolīgumu, kas attaisno atšķirīgu attieksmi attiecībā uz trešajām valstīm. Attiecībā uz Lēmumu Nr. 377/2013, kas tika pieņemts, lai veicinātu starptautiska nolīguma noslēgšanu ICAO, šādas ārējās darbības tomēr neesot, tādējādi atšķirīgajai attieksmei, kas izriet no šī lēmuma, esot jābūt objektīvi pamatotai.
- 28 Šajā ziņā pretēji *Swiss International* apgalvotajam ir jānorāda, ka minēto judikatūru nevar tulkot tādējādi, ka tajā principā būtu noteikts, ka Savienības attiecībās ar trešajām valstīm ir jāievēro vienlīdzīgas attieksmes princips.
- 29 Gluži pretēji, šī sprieduma 25. punktā minētās judikatūras mērķis ir atbrīvot Savienības iestādes un struktūrvienības no vienlīdzīgas attieksmes principa piemērošanas attiecībā uz trešajām valstīm, lai saglabātu to politiskās rīcības spēju starptautiskajā vidē. Tādējādi Tiesa ir vispārējā veidā norādījusi, ka atšķirīga attieksme attiecībā uz trešajām valstīm nav pretrunā Savienības tiesībām, uzsverot, ka nav pienākuma pret visām trešajām valstīm izturēties vienādi (šajā ziņā skat. spriedumus, 1982. gada 28. oktobris, *Faust/Komisija*, 52/81, EU:C:1982:369, 25. un 27. punkts; 1998. gada 10. marts, Vācija/Padome, C-122/95, EU:C:1998:94, 56. punkts, kā arī 1998. gada 10. marts, *T. Port*, C-364/95 un C-365/95, EU:C:1998:95, 76. punkts).
- 30 To, ka vienlīdzīgas attieksmes princips nav piemērojams Savienības attiecībām ar trešajām valstīm, apstiprina veids, kādā Tiesa ir īstenojusi šī sprieduma 26. punktā atgādināto judikatūras principu. Tādējādi 1982. gada 28. oktobra spriedumā *Faust/Komisija* (52/81, EU:C:1982:369, 25. punkts) Tiesa tikai konstatēja, ka atšķirīga attieksme attiecībā uz konkrētu importu izrietēja no atšķirīgas attieksmes attiecībā uz trešajām valstīm, secinot, ka šāda atšķirīga attieksme nav pretrunā Savienības tiesībām. Tāpat Tiesa nosprieda, ka atšķirīga attieksme starp komersantiem, kuri tirgo trešo valstu izcelsmes preces, kas radās kā automātiskas sekas atšķirīgai attieksmei attiecībā uz trešajām valstīm, nav pretrunā vispārējam vienlīdzīgas attieksmes principam (skat. spriedumus, 1998. gada 10. marts, Vācija/Padome, C-122/95, EU:C:1998:94, 56. un 58. punkts, kā arī 1998. gada 10. marts, *T. Port*, C-364/95 un C-365/95, EU:C:1998:95, 76. un 77. punkts).
- 31 Lai gan 1976. gada 22. janvāra sprieduma *Balkan-Import-Export* (55/75, EU:C:1976:8) 15. punktā Tiesa pārbaudīja Bulgārijas un Šveices siera salīdzināmību, jāuzskata, kā to norāda Parlaments tā Tiesai iesniegtajos apsvērumos, ka šai pārbaudei bija pakārtots raksturs, un tādējādi nevar apstrīdēt šī sprieduma 14. punktā ietvertu konstatējumu, saskaņā ar kuru vienlīdzīgas attieksmes princips nav piemērojams Savienības attiecībām ar trešajām valstīm.
- 32 No tā izriet, ka, pretēji *Swiss International* apgalvotajam, šī sprieduma 26. punktā minētajā judikatūrā nav iedibināts “izņēmums” no vienlīdzīgas attieksmes principa, kas būtu jāinterpretē šauri.
- 33 Turklāt šī judikatūra nav piemērojama tikai situācijās ar nosacījumu, ka pirms tam ir īstenota Savienības ārējā kompetence, īstenojot ārējo darbību, piemēram, noslēdzot starptautisku nolīgumu, bet gan tā skar atšķirīgu attieksmi attiecībā uz trešajām valstīm, arī saistībā ar vienpusējiem Savienības pasākumiem nolūkā veicināt starptautiska nolīguma noslēgšanu, par kādu ir uzskatāms arī Lēmums Nr. 377/2013.

- 34 Pretēji *Swiss International* apgalvotajam, Tiesa minēto judikatūru ir piemērojusi arī gadījumā, kad atšķirīga attieksme attiecībā uz trešajām valstīm neizrietēja no iepriekšējas Savienības ārējās kompetences īstenošanas, it īpaši, Savienībai noslēdzot starptautisku nolīgumu. Tādējādi lietā, kurā tika pasludināts 1982. gada 28. oktobra spriedums *Faust/Komisija* (52/81, EU:C:1982:369), atšķirīgā attieksme attiecībā uz trešajām valstīm neizrietēja no Savienības noslēgta starptautiska nolīguma, bet gan no tās tiesiskā regulējuma, ar kuru vienpusēji tika apturēta importa licenču izsniegšana konkrētām precēm no trešajām valstīm, izņemot trešās valstis, kas varēja nodrošināt, ka šo preču eksports uz Savienību nepārsniedz konkrētu daudzumu.
- 35 No tā izriet, ka Lēmuma Nr. 377/2013 1. pantā paredzētajai atšķirīgai attieksmei attiecībā uz trešajām valstīm, īstenojot Savienības starptautiskās attiecības, nav piemērojams vienlīdzīgas attieksmes princips.
- 36 Šādos apstākļos, lai atbildētu uz pirmo jautājumu, nav nepieciešams pārbaudīt, vai šāda atšķirīga attieksme var būt objektīvi pamatota.
- 37 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka, izvērtējot Lēmumu Nr. 377/2013 saistībā ar vienlīdzīgas attieksmes principu, netika atklāts neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt šī lēmuma spēkā esamību, ciktāl īslaicīgais izņēmums, kas tā 1. pantā paredzēts prasībām, kuras izriet no Direktīvas 2003/87 12. panta 2.a punkta un 16. panta attiecībā uz siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu nodošanu par lidojumiem, kas veikti 2012. gadā starp Savienības dalībvalstīm un lielāko daļu trešo valstu, nav piemērojams lidojumiem uz un no lidostām, kas atrodas Šveicē.

Par otro jautājumu

- 38 Ņemot vērā uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, otrais jautājums nav jāizskata.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 39 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

Izvērtējot Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 24. aprīļa Lēmumu Nr. 377/2013/ES par pagaidu atkāpi no Direktīvas 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā, saistībā ar vienlīdzīgas attieksmes principu, netika atklāts neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt šī lēmuma spēkā esamību, ciktāl īslaicīgais izņēmums, kas tā 1. pantā paredzēts prasībām, kuras izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīvas 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīvu 2008/101/EK, 12. panta 2.a punkta un 16. panta attiecībā uz siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu nodošanu par lidojumiem, kas veikti 2012. gadā starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un lielāko daļu trešo valstu, nav piemērojams lidojumiem uz un no lidostām, kas atrodas Šveicē

[Paraksti]